

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

3. Quòd sicut nihil est melius bona conscientia, ita nihil peius mala
conscientia homini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

in conscientia: quasi diceret, quid prodest esse diu-
cum grauamine conscientiae, id quod fit in vſura, n-
lucro iniusto? Nam qui Volunt diuites fieri, incidunt
in varios laqueos diaboli, i. Timot. 6. Quid enim Su-
ſaſnam consolabatur in falsa accusatione, niſi bona
& innocens conscientia, Daniel. 13. Quid omnes fan-
tatos Martyres, quibus imponebatur quod essent Ma-
gi & incantatores, quoſ liberauit veritas & conſci-
tia bona? Hæc ipſa conſcientia tua in extremo iudic-
io testimonium reddet operum tuorum, vbi cun-
erunt maniſta. Iam longè fallitur mundus, at Chri-
ſtus falli nō potest, cui omnia nuda & aperta ſunt, &
qui ſcrutatur renes & corda noſtra: quare ſententia
eius ultima non poterit eſſe falſa. Vnica igitur con-
ſolatio in omni rerum pressura: eſt innocens conſci-
tia: ē diuerſo in omni gaudio & luxu mudi, turbati-
mala conſcientia eſt.

3. Nihil præstabilius eſt in homine bona conſcientia
hæc timet Deum ſemper, & facit proximo ſicuti ſi
velit fieri, Mat. 7. Econtrà nihil pericolofius eſte po-
rit homini mala conſcientia, quæ ſic iactata eſt in re-
probum ſenſum, vt mala non cogitet eſſe mala, & bona
non reputet bona: ſed vt animalis homo facit que
non conueniunt, Rom. 1. Quæ non credit Deum el-
ſe, nec timet ipsum futurum correctorem mali. Haec
maxima plaga Dei eſt, ſi quis à Deo relinquitur. Qua-
re petijt Dauid Psalm. 50. Spiritum ſanctum tuum ne
auferas à me, id eſt conſcientię bonę conſeruatore.
Nam infidelium, inquit Apoſtolus ad Tit. 1, id eſt, qui
Deum corde non timent, non terrentur à malefactis
& peccatis: illorum mens & conſcientia inquinata
eſt, & vermis eorum non morietur: hoc enim facit
Deus, & relinquit in mente etiam quantumcunque
inquinata, vt mens aliquando corrigatur & rodatur
de malefactis. Ita hodiē homines carnales, ſint qua-
tumcunq; lāti, glorioſi, diuites, & potentes, nunquid
tamen

Heb. 4.
Pſal. 7.

Mar. 9.
Efa. 66.

esse diuit
n vifura, i
i, incidun
d enim Su
, niſi bon
mnes fan
effent Ma
& confide
remo iudi
vbi cund
us, at Ch
rta ſunt,
e ſententia
gitur con
ns conſci
i, turbatio
nscientia
ſicuti ſili
ſe poſt
a eſt in re
nala, & be
o facit que
Deum el
nali. Ha
uitur. Qu
n tuum ne
ruatorem
, id eſt, qui
nalefaci
inquinata
nūm faci
mcunque
& rodatur
ſint qua
s, nunqui
tamen

tamen pacem habebunt in mala conſcientia, neq; in
hac, neq; poſthanc vitam. Iſtum enim vermem nemo
occidet &c.

CAPVT XXXX.

ARGUMENTA.

1. *Quid sit verbum Dei.*
2. *Quid sit credere verbo Dei.*
3. *Quid sit custodire aut conſeruare verbum
Dei.*

Erbum Dei eſt sermo, quem Deus ipſe
per Prophetas sanctos & Angelos, &
poſtea per vnigenitum filium ſuum &
Apostolos & sanctos viros locutus eſt
nobis. Sic teſtatur Apostleſ Paulus ad
Hebr. 1. Multifariam multisq; modis Deus olim lo-
cutus eſt patribus in prophetis, nouiſſime autē die-
bus iſtis locutus eſt nobis in filio &c. Sic 2. Pet. 1. Non
enim voluntate humana allata eſt aliquando pro-
pheta, ſed Spirituſancto inspirati, locuti ſunt sancti
Dei homines: Et Christus Ioā. 12. inquit: Ego ex me-
ipſo nō ſum locutus: ſed qui miſit me pater, ipſe mi-
hi mandatum dedit, quid dicam & quid loquar &c.
& Zacharias in Euangelio teſtatur Luc. 1. Sicut De-
us locutus eſt per os sanctorum, qui à ſeculo ſunt,
Prophetarum eius. Quæcunq; ergo sancti Prophetæ,
Christus & Apostleſ ſunt locuti, hoc Deus ipſe locu-
tus eſt: multum ergo diſſert verbum hominis per ſe,
& verbum Dei. Nam Prophetæ non fruſtrā dixerunt
ſemper, Hæc dicit Dominus: quaſi dicant, Non ali-
quis hominum. Et Christus ipſe, Hæc eſt voluntas pa-
tris mei, &c. Inde hodiè conceionatores dicunt, Dixit
Iefus diſcipulis ſuis, ſcilicet ut cum reverentia & tre-
more audiamus verbum Dei, & diſtinguamus ab ho-
minis verbo prolato. Quòd ſi verbum Regis yrget &
habet

Ioan. 6.